

Cronica interpretării actoricești

**Stela Popescu,
Aurel Giurumia,
Șerban Ionescu,
Ștefan Tapalagă**

în „Sfântul Mitică Blajinu“

**de Aurel Baranga, Teatrul
de Comedie**

Puține spectacole îndeamnă la o cronică a interpretării actoricești, justifică debutul unei asemenea rubrici, mai mult decât **Sfântul Mitică Blajinu** de Aurel Baranga, pus în scenă la Teatrul de Comedie. Pentru că principala calitate a montării lui Valeriu Moisescu, elementul definitoriu este tocmai lucrul minuțios și inspirat cu actorii, aducerea la un numitor comun a unor personalități artistice distincte (personalitatea fiecăruia rămânând neștirbită), a unor experiențe scenice și mijloace de expresie diverse.

Finețea și exactitatea descifrării fiecărui personaj sînt mai evidente în rolurile de mică întindere (sau de unică ipostază) ale piesei, decît în cazul partiturilor generoase ale textului. Mitică

Blajinu, de pildă, găsește în Aurel Giurumia un interpret în măsură să dezvolte convingător, expresiv, date pe care, repetăm, textul le pune la îndemînă și, desigur, meritul actorului nu este mai mic din acest motiv. Portretul scenic pe care-l alcătuiește are umor (un umor cînd nostalgic, cînd acid, diferențiat de la un moment la altul, exprimîndu-l pe Baranga, dar și pe Giurumia), are căldură, o evoluție credibilă, o greutate bine echilibrată pe parcursul întregului spectacol. Cunoșcînd posibilitățile rolului dar și ale actorului, interpretarea

SFINTU MITICĂ BLAJINU de AUREL BARANGA • TEATRUL DE COMEDIE • Data premierii : 27 octombrie 1987 • Regia : VALERIU MOISESCU • Scenografia : PUIU ANTEMIR • Distribuția : AUREL GIURUMIA (Mitică Blajinu), ȘERBAN CELEA (Gică Balaban), CANDID STOICA (Gheorghe Mitrofan), VIRGINIA MIREA (Geta Tudorică), STELA POPESCU (Adela Cosimbescu), JULIETA STRIMBEANU WEIGEL (Frosa), GHEORGHE DĂNILĂ (Adrian Mateescu), ȘTEFAN TAPALAGĂ (Vasile Vasile), MAGDA CATONE (Doina Boboc), CORNEL VULPE (Ion Cristea), ȘERBAN IONESCU (Florin Colibaș), DUMITRU CHEFSA (Ionescu P. Anton), VIOLETA BERBIUC (Secretara).

Stela Popescu, Aurel Giurumia, Ștefan Tapalagă

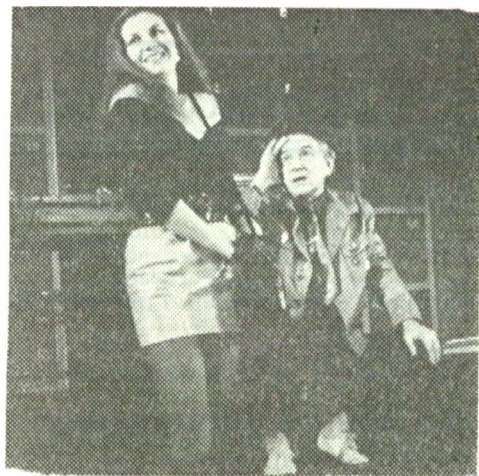

sa este, însă, o confirmare și nu o surpriză. O surpriză (nu pentru că n-am avea încredere deplină în actor, ci pentru că rolul nu „dădea de bănuț”), o surpriză din cele mai faste, ne oferă Șerban Ionescu. În text, personajul său este un funcționar (director adjunct, el, dar cu suflet de funcționar) predestinat a trăi în umbra altcuiva, a fi ecou (agresiv, uneori, periculos, dar tot ecou) nu voce, a nu fi observat chiar când există, a exista chiar când nu e observat. Așa și este — umbră, ecou — personajul creat de Șerban Ionescu, dar actorul compune din gesturi neînsemnate, din ticuri, priviri, pauze, panici tăcute, o biografie acolo unde credeam că e vid (or, în viață, vid nu poate fi). Biografia e sărmană, pentru că sărman e sufletul, e derizorie, pentru că derizorii sînt aspirațiile, dar există, ar putea fi povestită, cuprinsă în cuvinte ce nu ar contrazice în nici un fel litera și spiritul piesei. Remarcabil, în interpretarea lui Șerban Ionescu, este faptul că nu pierde pe parcurs nici una dintre sugestii, dar nici nu abuzează de ele, că determină spectatorul să-l observe permanent fără a-i deturna atenția de la centrul de interes, dintr-un moment sau altul, al spectacolului.

Un rol foarte bun, condus cu extremă siguranță printre meandrele riscante ale unui umor colorat violent, intens ca nuanțe, bogat în semne, se datorează și lui Cornel Vulpe. Actorul se mișcă dezinvolt printre posibile „cîrlige” fără să apeleze la ele, apasă cînd trebuie și cît trebuie pe pedala forte, conferă eroului său o substanță aparte, adîncimi mai mari, ticuri mai numeroase decît cele previzibile.

Observat cu grijă, cizelat cu autentic rafinament, personajul incredințat Stelei Popescu oferă multiple temeuri de a fi reținut, cel mai important dintre ele fiind, credem, coerența perfectă a lecturii, a desenului scenic. Între cele două variante — „femeia de treabă” și „femeia fatală” — pe care le presupune textul nu se produce o transformare (ar fi și eronată să se producă) ci o supra-punere bine cîntărită de planuri. Personajul numărul doi este jucat de personajul numărul unu cu inevitabile stîngăcii, nici una șarjată, cu unele omisiuni, cu meritul de a fi crezut, totuși, de cei din jur.

O caricare amuzată și amuzantă a unui tip de „bun la nimic” pentru care modelele, din păcate, nu lipsesc semnează Ștefan Tapalagă. Accente, inflexiuni, detalii de atitudine, de mimică sînt adunate cu excelent simț al observației, compuse și recompuse în imagini persiflante, într-o îmbicseală — voită, expresivă — de trăsături, obișnuințe,

Magda Catone și Ștefan Tapalagă

tipicuri, viclenii, construită pe o găunoșenie deplină. E un rol condus „pe muchie de cuțit”, cu virtuozitate, și care nu alunecă nici într-o parte nici în alta... a lamei; ceea ce, sperăm, nu se va întimpla nici la a cincizecea reprezentatie.

La fel de atentă în mînuirea arsenalului comediei, la fel de aptă să reziste capcanelor de facilitare ale genului se dovedește și Julieta Strimbeanu Weigel, autoarea unui portret scenic savuros, de autentică priză la public.

Mai convingător, mai nuanțat în exprimare decît în evoluții anterioare, Dumitru Chesa se impune atenției cu un rol destul de restrîns ca întindere și destul de monocord, căruia îi găsește soluții scenice de real — și deloc ieftin — efect.

Depășește contururile destul de rigide trasate de text și Șerban Celea, ineztrinclu-și personajul cu căldură, cu un farmec real, simplu dar capabil să se transmită cu spontaneitate.

O apariție robust hazlie propune Magda Catone, și dacă uneori se resimte un exces caricatural, vina este a costumelor — vulgar concepute, inexpresive tocmai prin stăruința de a exprima o idee limpede tuturor și fără o asemenea desfășurare de prost-gust.

Virginia Mirea demarează mai mult decît promițător, dar se rezumă la o singură ipostază a eroinei sale; indiscutabil, actrița avea disponibilități mult mai bogate, lucru dovedit cu prisosință în spectacole anterioare.

Corectă, dar destul de oarecare, ni s-a părut evoluția lui Gheorghe Dănilă, actor de la care, de asemenea, eram — și sîntem — îndreptățiți să așteptăm mai mult: rigidă, exterioară, interpretarea lui Candide Stoica. Violeta Berbiuc a făcut cît și cum îi cerea textul. Dar textul, din păcate, nu-i prea cerea.

Cristina DUMITRESCU